

ARTICVLEN

Ende conditien gemaect by het overleveren
van

BRASILLEN,

Als mede het Recif, Maurits Stadt ende For
ten ende sterckten daer aen de
penderende,

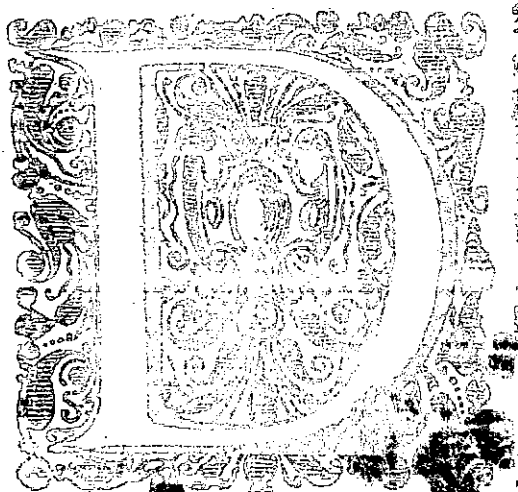
Gesloten den 26 Ianuary 1654.

In 's GRAVENHAGE

Gedruet by Ian Pieterſz Ann. 45

Accoorden en Conditien, op de welcken de Heeren vanden Hogen Raden, residierende op't Reciffe, aenden Heere Meester d'Camdo Generael Francisco Barrette Gouverneur in Pharnambucque, overleveren Maurits Stad, Reciffo, met der selver rontsomme gelegene Vastigheden ende Fortresfen, ende de voordere plaetsen, die zy om de Noort geoccupeert hebben ghehadt, te weten, het Eylandt van Fernando Noronho, Siara, Rio Grando, Paraiba, ende het Eylandt Itamarica; alles geaccordeert by de wederzijdsche Commissarisen hier onderteeckent.

I.
Dat den Heer Oberste del' Campo' Generale ende Francisco Barrette voor vergheten houden aen de Vorlogen die van weghens de Bassalen van de Heeren Staten Generael der Vereenighde Nederlanden ende de Westindische Compagnie teghens de Portegaelsche Natie / het zy die te water of te Lande waren geschied / die selve sullen ghehouden worden en ende als of de selve nog en waert geweest.

Dat in dit accoort mede is gecomprenhendeert alle Natien / van wat qualiteyt ofte religie die sijn en moghen wesen / die by alle paydonneert / schoon gemenen dat zy tegen de Kroon van Portugael alle onbelygh mochten sijn geweest / consenterende het selve insgelijck aen alle Joden dien in de Stadt sijn.

I. I. I.

Heeren / aen alle ooberghenden de Bassalen ende personen des

betwelcke staen onder het gebiedt vande Heeren Staten Generael / alle het gene dat Inweelen goederen zijn / die zy effectelijck possideren.

I V.

Consenteert oock aende Vassalen van de voornoemde Heeren Staten Generael / ende laet aen de selve gheuen alle de Daertuygen die binnen de Habenem van het Vercif legghen / de gene die bequaem zijn de Vynic te paffen / met het geschut dat den Heer Generael del Campo sal oordeelen bestant te zijn tot haer desentie / onder welck gheschut gheen van Metael zijn / wylt genomen 'tgene aen Sygismundus van Schoppe inde Articulen van Militaire conditien is toegestaen.

V.

Wordest geconsenteert aende Vassalen vande gemelde Heeren Staten Generael die getrouwt zijn met Portugeesche ofte hier te Landen geboorne Vrouwen / dat die sullen werde getracteert als ofte met Nederlantische Vrouwen getrouwt waren / ende datse de selve met haer wille sullen mogen mede nemen.

V I.

Wordest mede geconsenteert aende voornoemde Vassalen die in dit land ontder de gehoorzaamheyt vande Portugaelsche wapenen sullen blyben woenen / datse selve sullen worden gehouden ende geresimeert als ofte Portugeesen waren / ende aengaende de Religie / datse sullen leben inghelijcker woegen als alle de vzeembelingen in Portugael actuwelijcken syn lebende.

V I I.

Item dat de Forten ronts om het Vercif ende Maurits Stadt gelegen / te weten / het Fort de Vijf hoek / 't Huys Babista / het Klooster / St. Antoni / de Kade op Maurits Stadt / het Fort de drie hoek / het Fort de Bruyn met zijn Beduydt / het Kasteel St. Joris / het water Kasteel ende de vordere ghesfortificeerde huysen ende Batterien / alle aende ordre vande Heer Generael del Campo sullen worden gelebert / met het Geschut ende Ammonitie daer by zijnde terstont ende naer dat dit accoordt ende contracte sal wesen gtegehent.

V I I I.

Item dat de Vassalen voornoemt inwoonders op het Vercif ende Maurits Stadt zijnde / sullen inde selve drie maenden moghen verblyden / onder conditie nochtans datse de wapenen niet de Werdelen terstont sullen moeten overleeren / betwelcke geduerende de voorsz drie maenden in een Maegzyn onder het op'sicht oft ordre vande Generael del Campo sullen worden gheleghet / ende wanneer zy haer sullen imbarqueren (alwaert schoon boord de exgratie vande gesepde drie maenden) sullen haer de selve tot haer

(4)

Defentie werden geresitueert / mits datst de boorn. wapenen te gelijck neffens de gesejde Forten / het Recif ende Maurits stadt sullen overleveren: Consenteert oock aen alle de Inwoonders datse hande Portugeesen inde gesejde plaetse sullen mogen koopen alle de levens middelen diese tot haer onderhout ende Ryse van nooden sullen hebben.

X.

De Negotie ende alienationen die de boorn. Bassalen geduerende de boorn. drie maenden sullen komen te doen / sullen geschieden conform als boven verhaelt.

X.

Dat den Heer Generael del Campo sich niet met zijn Leger sal onthouden daer hy best gheraden vinden sal / maer sal moeten sorghe dragen dat de Bassalen hande Heeren Staten Generael boorn. hande Portugeesen niet sullen werden ghemolsteert noch te geaffronteert / maer heel eer met alle respect ende Cortosie getracteert / consenterende datse gheduerende de drie maende die zy in dit Lant sullen wesen / boorn. hare Ministers van Justitie sullen mogen dediceren de pleyssoogen ende questien die zy teghens andere souden mogen hebben.

X I.

Dat hy oock aende boorn. Bassalen toestaet datse mede sullen mogen nemen alle de papieren van wat soorte de selve zijn / insgelijck datse sullen mogen mede voeren alle de meubile goederen die haer den Heer Generael del Campo int derde Articul heeft geaccordeert.

X I I.

Datse die gheseyde Meubele goederen hier boven toeghestaen die noch onverkocht mochten wesen ter tydt van haer vertreck / sullen moghen laten onder volmachtighde diese sullen noemen / van wat Natie die mochten wesen / de welcke zijn ende verblighen onder de ghehoorsaemheyt hande Portugeesche wapenen.

X I I I.

Worders staet hy haer toe alle de Wybes soo natte als drooge / diese in de Magezinnen vant Recif ende de Forten mochten hebben / om sich van de selve te dienen ende daer mede hare reyse te doen / latende aende Soldaten over het gene zy tot haer onderhout ende Bojagie van noode sullen hebben / maer de Equipagie goederen belooft hy haer niet / de wile hy haer de Schepen belooft ghereet te leveren so wanneer zy naer Hollant vertrecken.

X I V.

Dat hy haer aengaende de pretencien ende schulden die de gesejde Bassalen op de Portugeesche Natien pretenderen / toestaet het recht dat hy zyne Majesteit den Koninck van Portugeesche partijen ghehoort sal werden niet gesproken worden.

Dat hy haer toestaet de Waertungen toe behoorende de hoozsz Bassalen/ die in ofte buyten dese Havenen binnen hier eerst toekomende maenden soude mogen arriberen sonder dat zg op de plaetsen van haer vertreck kennissen van dit Accoord ofte contract sullen hebben ghehad / sullen moghen bygelyck na Holland weder keeren / sonder dat haer eenighe molestie altoos sal werden aengedaen.

X V I.

Dat hy aende meer genoemde Bassalen toe staet dat zg sullen mogen op ontbieden alle hare Schepen diese op dese kust hebben / op dat zg in dese Haven van't Recife haer daer in mogen imbarqueren.

X V I I.

Wakende het versoeck vande hoozmoemde Bassalen/dat dit contract ende accoord niet soude prejudicieren soodanige Tractaten als tusschen den Heer Koninck van Portugael ende de Heeren Staten Generael vande Vereenighde Provintien mochten wesen ghemaectt behoorens dat dit contract ende accoord tot hare kennisse mochten zijn ghekomen / dat den Heer Generael del Campo daer in niet consenteert / dewyle hy sich niet en steeckt in soodanighe accoorden als de hoozsz Heeren mochten hebben aenghegaen / gentercht hy een leger ende macht heeft omme te verkrijghen alle het ghene hy door eenrechtbeerdighe restauratie sal by der hant nemen.

Conditien wegens de Militie ende saken die de selve aengaen.

Dat alle offentien ende Hostiliteyt die van weghens de Heeren Staten Generael ende hare Bassalen is gecommiteert aen onse zgde sal werden vergeten in conformite als boven verhaelt.

I I.

Dat den Heer Generael del Campo consenteert dat de Soldaten leggende op het Recife/ Maurits stadt ende hare Porten sullen uyttrecken met hare wapenen / brandende Fonten / kogels inde mont ende vliegende ben delen / onder conditie datse ons Portugeesche Leger passerende terstondt de Fonten sullen uyt doen / ende de steenen vande Snaphanen ende Pierroers nemen / ende de wapenen leggen in het Huys ofte Wagezijn dat de Heer Generael del Campo haer sal noemen / ende sal den hoozsz Heer sozge daer hooz moeten draeghen / om haer de selve ten tyde van haer vertreck weder te doen geben / ende sullen alleen alle Officieren van Serjanten tot

hoogher haer ghetweer blyben behouden / sullen mede soo wanneer zy sich
sullen imbarqueren haer versochte reyse ende dropture moeten aen stellen
naer de Havenen van Nantes / Rochel ofte eenige andere plaetsen vande
Dereenighde Provintien / sonder eenighe Havenen vande Kroon Portu-
gael aen te doen / tot verskeringe van dien / sullen de boorsz Bassalen drie
persoonen tot Gyselaers laten / te weten een vande Hooghe kryghs Of-
ficieren / een persoon uyt den Hoogen Raedt ende een uyt de Inwoonde-
ren vande Bassalen boorn. Ende sullen de Militaire Officieren ende
Soldaten van het Recif ende de omtrent gelegene Forten / alle tegelich ge-
lijck ende in Compagnie gheimbarqueert worden / met dien verstande
nochtans / dat alboorens aen ofte op de ordze vanden Heer Generael del
Campo sullen werden overgelevert de plaetsen ende Forten Rio Branco/
Paraiiba ende Itamarica / ende tot veldoeninge van't geene in dit con-
tract is verhaelt / in Gyselinge laten de persoonen daer toe versocht.

I I I.

Dat hy den Generael Sigismund van Schop naer dat de boorsz
plaetsen boven verhaelt met haer gheschudt dat zy hadden boorz ofte tot de
komste vande vloot die teghenwoordigh boorz het Recif leyt / sullen wesen
overgelevert / toestaet mede te nemen twintigh Metale Stucken / gheor-
teert van 4. tot 18 pont Iser / behalven de Iser stucken die noodigh sul-
len zyn tot defentie vande Schepen die in zyne Compagnie sullen vertree-
ken / welke stucken hem met haer affuyten ende bordere nootwendighe-
den ende de Ammonite en verdere behoeften totde selbe sal werden geghe-
ben / ende alle andere Artillerie sal aende ordze vanden Heer Generael
del Campo werden overgelevert.

I W.

Dat den Heer Generael del Campo haer accordeert de Vaertuygen tot
de boorsz reys / gerequireert in conformite als booren verhaelt.

W.

Dat den Heer Generael haer consenteert de Wybz die toeghestaen zyn
in het dertiende Articul hier boven / ende in cas / dat de boorsz Wybz niet
genoegh boorz haer mochten zyn / belooft den Generael soodanige te geven
waer mede de Soldaten benoodicht mochten zyn.

W I.

Dat den Heer Generael del Campo aenden Heer Generael Sigismund
van Schop / toestaet te moghen possideren ofte imbarqueren alle zyn roe-
zende ende onroerende goederen / die hy op het Recif heeft / als mede zyne
Slaven die hy by hem heeft ende hem toebehooren / ende dat den Heer
Generael del Campo ghelijck sabeiur toestaet aende krygs Officieren (in-
dien soodanighe goederen tot de komste vande vloot op dese kuste haer
wettelijck hebben toe behoort) consentierende boorts aende Militaire Of-
ficieren tot de ure van haer vertrec te mogen bemoonen hare huysen waer
in zy alans zyn.

Den

Den Heer Meester d'Campo Generael consenteert dat de siecken ende ghequetste Soldaten in't Galt-huys / daerse in zyn mogen / werden gecureert / tot dat zy haer gesontheyt sullen hebben verkregen / om sich te konnen embarquieren.

Dat soo langhe als de Soldaten van de Heer Generael Sigismundt aen landt zyn / deselve van de Portugesen niet sullen werden gemolesteert / geoffendeert / ende in kas sulchs quam te geschieden ofte dat haer eenich molestie werden toe-gebracht / sal daer van terstont kennisse aen den Heer Meester d'Campo Generael werden gedaen / om te straffe den genen die sulchs mochten hebben gecommiteert.

Baeckende de Soldaten die sich hebben overghegheben ende gebangen genomen zyn door dit Accoord ende Contract / namentlych dat de selven ghelyckelijck met de Soldaten / die althans op't Geciffe zyn / mochten berecken / daer in werdt by den Heer Meester d'Campo Generael geen consent ghedraghen / bermits hy berepts heeft ghepresenteert het ghene hy met haer / op haer overgeven heeft gecapituleert

Den Heer Meester d'Campo Generael geeft Pardon aen alle de gerebelleerden / speciaelycken aen Anthony Mendos / ende alle andere Brasillanen / sich verbindende in de Plaetse ende Forten van't Geciffe / ende in gelijcker voegen aen de Mulaten Mamalucquen / ende Negros ; maer hy en staet aen de voorsz. gerebelleerde niet toe de eere van met de wapnen uyt te trecken.

Maer dat de gesepde Capitulation sullen zyn geteechent / sullen aen de ordie van den Heer Meester d'Campo Generael over-ghelevert werden de plaetsen van't Geciffe / Maurits Stadt / ende alle andere Forten ende Gedypten / contomme de voorsz. plaetse gelegen / met hare Artillerie / Train ende Amunitie / ende verbindt sich den Heer Meester d'Campo Generael een nodigh wacht te geben op den Persoon van de Heer Generael Sigismundt van Schoppe / ende door de Officieren ende Minister / gedurende den gheconsenteerden tydt in de voorsz. plaetsen seecker ende gherust te mogen zyn.

Ende rakende het versoeck van de voorsz. Heer Generael Sigismundt van Schoppe ende syn Soldaten / namentlych dat dit Contract ende Accoord niet soude Prejudiceren de Contracten die tusschen den Heer Koningh van Portugael / ende de Heeren Staten Generael mochten zyn gemaeckt / bevorens dit Contract ende Accoord / tot hare kennisse mocht zyn gekomen / dat

dat den Heer Meester d'Campo Generael daer in niet consenteert / obermits hy sich niet en steekt in sodanige handelingen / aengesien hy een Vreger ende macht heeft omme te vercrigen alle het gene hy oncrrent soo rechtwaerdige Restauratie wil by der hant nemen.

Woven alle dese Artichelen ende Conditien / hier boven gecontracteert / verbinden sich de Heeren van den Hogen Raden / residerende op 't Geciff / aen de ordy van den Heer Meester d'Campo Generael terfont mede ober te leveren de plaetsen van Ithade Fernando de Moronha / Siana / Rio Grand / Paraiiba / ende het Eylant Itamarica / met alle hare Forten / ende het Geschut dat zy nu hebben ende ghehadt hebben / tot de komste van de Portugesche vloote / die althans voer 't Geciffe leydt / met de Ammonitie ende haer toe-behooren / met conditie a dat de Inwoonderen en Soldaten in de voorsz. plaetse ende Forten zynde / de selve Privilegien ende Conditien sullen genieten / die aen de Inwoonderen ende Soldaten van de plaetse van 't Geciffe zyn toegestaen; maer sal den Heer Meester d'Campo Generael ghehouden zyn na Siara een sufficient Schip te senden / om daer inne het volck / soo Inwoonderen als Soldaten / Vassalen van de Heeren Staten Generael / met de goederen / boven gespecificeert / te Embarqueren / welck Schip Victalie sal mede nemen / omme de voorsz. Persoonen op de reyse te sustentieren / die sich aldaer sullen Embarqueren / ende de alle de Schepen ende Vaer-tuggen die in de Havenen van Rio Grand / Paraiiba / en het Eylant van Itamarica mochten zyn / die bequaem geoordeelt mochten worden om de Linie te passeren / staet den Heer Meester d'Campo Generael aen haer toe / tot de reyse / ende om haer goederen te Transporteeren / maer zy en sullen ghene Metale Stucken mogen mede nemen / ende sal den Heer Meester d'Campo Generael alleen de Wapere geven / diese tot hare defencie van nooden sullen hebben.

Alle 't welcke hier boven verhaelt is / nemen parthyen wederzyds aen / namentlyck den Heer Meester d'Campo Generael / ende de Heeren van den Hogen Raden / resideren op 't Geciffe / als mede de Heer Generael Sigismundt van Schoppe / vast ende sonder eenige berhinginge te houden / ende naer te komen / zynde geteeckent by de Gedeputeerden van de voorsz. Heeren / in dit Velt van Taborda / ghesonden ten eynde omme te sluyten de Conditien / waer op het Geciffe ende de voorsz. plaetse in deselve ghenoemt soude werden / ober-gegeven / ende tot meerder seckerheyt hebben de voorsz. Heeren desen mede gheteeckent / op huyden den 25 Januarij / 1654.

was geteeckent

Andre Vidal de Negreiros, Alfonzo de Albuquerque, Francisco Alveres Morcira, Alanoel Ollz Correia, Gysbert de With, Huybrecht Brest, Willem van de Wal, W. Falloo.

aen de zyde stont geteecks.

Francisco Baerette